ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.5.2013
COM(2013) 356 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Естония за 2013 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г.

{SWD(2013) 356 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Естония за 2013 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия[2],

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент[3],

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за растеж и работни места — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия ще се съсредоточи върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

(2) На 13 юли 2010 г. въз основа на предложенията на Комисията Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките на държавите членки по заетостта[4], като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

---

1 ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
2 COM(2013) 356 final.
3 P7_TA(2013)0052 и P7_TA(2013)0053.
4 Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г..

(3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

(4) На 6 юли 2012 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Естония за 2012 г. и даде своето становище относно програмата за стабилност на Естония за периода 2011—2015 г.

(5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа[5], с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическата политика за 2013 г. На 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси Комисията прие също така Доклада за механизма за предупреждение[6], в който не беше посочено, че Естония ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(6) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряването на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за насърчаване на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана бюджетна консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(7) На 30 април 2013 г. Естония представи своята програма за стабилност, която обхваща периода 2012—2017 г., и своята национална програма за реформи за 2013 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(8) Съгласно извършената в съответствие с член 2013, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата изглежда реалистичен за периода 2013—2014 г., когато се очаква ръстът на БВП да бъде средно около 3,3 %. Според направената през пролетта прогноза на Комисията от 2013 г. през периода 2013—2014 г. ще бъде 3,5 %. През 2012 г. Естония постигна номинален бюджетен дефицит от 0,3 % от БВП. В програмата се потвърждава предишната средносрочна цел за структурния излишък. Той е по-амбициозен от този, изискан в пакта за стабилност и растеж. Тъй като през 2012 г. структурното салдо на Естония беше в излишък, страната постигна своята средносрочна цел една година по-рано, отколкото предвиденото в предишната ѝ програма. Целта на бюджетната стратегия, заложена в програмата за стабилност, е да се гарантира устойчива бюджетна политика, която подкрепя балансиран растеж, чрез запазване на нивото на средносрочната цел, като същевременно се гарантират достатъчни бюджетни маржове и бъде намалена данъчната тежест върху труда. Планираният в програмата номинален дефицит от 0,5 % за 2013 г. се очаква да се подобри през периода, обхванат от прогнозата, като се уравновеси през 2014 г. и премине в излишък след това. Въз

[5] COM(2012) 750 final.
[6] COM(2012) 751 final.

основа на обща оценка на преизчисленото структурно салдо, включително анализ на целевия показател за разходите, през 2013 г. Естония не се отклонява значително от средносрочната цел, а през 2014 г. отново ще бъде постигнат излишък. Съотношението на дълга към БВП е доста по-ниско от 60 % от БВП и съгласно програмата се очаква то да намалява след 2013 г., като достигне около 9 % за периода 2015—2016 г. Естония планира да въведе през 2013 г. правило за структурно бюджетно салдо в съответствие с изискванията на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз. Веднага щом бъде въведено правилото за балансиран бюджет, то следва да бъде допълнено със засилване на задължителния характер на многогодишните разходни цели.

(9) Що се отнася до пазара на труда, макар заетостта да продължава да нараства, все още са налице пречки за растежа, включително запазване на младежката и дългосрочната безработица, несъответствие между търсенето и предлагането на умения, нарастващ недостиг на работна ръка, включително загуби на работна ръка, дължащи се на трайни здравословни проблеми. Следва да бъде разработена по-гъвкава и целенасочена система за социални плащания, с която да се предоставят помощни услуги и стимули за безработни, които да се върнат на работа, а мерките за активизиране следва да бъдат подсилени, за да е сигурно, че те достигат до тези, които са в най-голяма нужда. Икономичността на разходите в областта на семейната политика може да бъде подобрена по неутрален за бюджета начин, включително чрез пренасочване на средствата за парично обезщетение за отглеждане на дете към по-ефективни мерки, като например услуги за предоставяне на грижи за деца, което би довело до положителен ефект върху броя на заетите жени. Икономическото развитие в регионите трябва да бъде разгледано по по-съгласуван начин с цел постигане на по-видими резултати.

(10) В областта на образованието и обучението Естония е изпълнила частично препоръките за 2012 г. Реформата на висшето образование бе приета през 2012 г., а през 2013 г. се очаква да бъде приета нова цялостна реформа за професионалното образование и обучение. Необходимо е се обърне особено внимание на гарантирането на достатъчно участие на социалните партньори с цел осигуряване на достатъчно брой стажове за професионално образование. Рационализираното предоставяне на средно образование остава важен ангажимент, които все още не е изпълнен. Следва да се обърне внимание на все още относително високото равнище на младежка безработица с оглед на високия дял на лицата без професионално образование или обучение. Достъпът до обучение през целия живот за нискоквалифицирани работници все още не е достатъчен, а мерките за младите безработни не винаги отговарят действително на нуждите на пазара на труда. Липсата на връзка между публичната научноизследователска дейност и икономиката продължава да затруднява растежа на производителността и да засяга конкурентоспособността на Естония. Освен това интернационализацията и степенуването в рамките на системата за научни изследвания и иновации продължава да е предизвикателство, като се има предвид малкият размер на икономиката.

(11) Енергийната интензивност на Естония продължава да е твърде висока. Въпреки че правителството предприе някои стъпки, усилията трябва да продължат и да се засилят, като се обърне допълнително внимание на обновяването на жилищните сгради. Паркът от нови леки автомобили в Естония е с най-висока енергийна

интензивност в ЕС и потребителските модели не се променят въпреки увеличаването на акцизите върху горивата. Без допълнителни мерки малко вероятно е Естония да постигне своите цели по отношение на емисиите на парникови газове, по-специално ако не бъдат взети мерки в областта на транспорта и жилищното настаняване. Естонският енергиен пазара остава относително изолиран предвид липсата на достатъчно трансгранични връзки.

(12) Предоставянето на услугите, които местните власти са задължени по закон да предоставят, в повечето сектори е неефикасно, най-вече дългосрочните грижи, услугите в подкрепа на семейството, здравните грижи, образованието и транспорта. Това се дължи на слабия административен капаците на местните власти и на несъответствието между техните приходи и отговорностите, с които са натоварени. Все още не е изготвен жизнеспособен план за подобряване на местната администрация.

(13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Естония. Тя направи оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръките в точки 1—5 по-долу.

(14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Естония и неговото становище[7] е изразено по-специално в препоръка 1) по-долу,

(15) В контекста на европейския семестър Комисията проведе също така анализ на икономическата политика на евро зоната като цяло. Въз основа на това Съветът публикува конкретни препоръки за държавите членки, чиято валута е еврото. Естония следва също така да гарантира цялостно и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да продължи благоприятната за растежа бюджетна политика и да запази добрата бюджетна позиция, както е предвидено, като гарантира съответствие със средносрочната цел за бюджета през програмния период. Да допълни планираното правило за бюджета чрез въвеждането на повече задължителни многогодишни правила за разходите в средносрочната бюджетна рамка и да продължи да подобрява ефикасността на публичните разходи.

2. Да създаде по-добри стимули за работа, като подобри последователността на различните съществуващи системи за социални плащания и като повиши гъвкавостта и насочеността на отпуснатите помощи. Да подобри резултатността на социалните услуги, включително грижите за децата, като същевременно подобри ефикасността и ефективността на разходите в областта на семейната политика. Да засили мерките за активизиране, за да се улесни връщането на пазара на труда на дългосрочно безработните лица и лицата, получаващи обезщетения за инвалидност и за неработоспособност. Да създаде координирана стратегия за подпомагане на икономическото развитие в регионите, засегнати от висока безработица.

[7] Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. На пазара на труда да продължи усилията за подобряване на адекватността на системите за образование и обучение, включително чрез по-голямо включване на социалните партньори и да изпълни целевите мерки за справяне с младежката безработица. Да увеличи значително участието на нискоквалифицираните работници в обучението през целия живот. Да положи по-интензивни усилия за даване на приоритет и интернационализация на системите за научноизследователска дейност и иновации и да укрепи сътрудничеството между предприятията, висшите училища и научноизследователските институти.

4. Да подобри енергийната ефективност, в частност в строителния и транспортния сектор, и да засили екологичните стимули във връзка с превозните средства и отпадъците, като данъчно облагане на превозните средства и/или по-високи акцизи върху моторните горива. Да ускори развитието на трансграничните връзки за разнообразяване на енергийните източници и да насърчи конкуренцията на енергийния пазар.

5. Да постигне по-добър баланс между приходите на местното самоуправление и възложените му отговорности. Да подобри ефикасността на местните власти и да гарантира предоставяне на местни обществени услуги.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председателят